

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
130/17. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2017. december 5.

A C-42/17. sz. ügyben hozott ítélet
M. A. S. és M. B.

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelmére vonatkozó kötelezettségnek összhangban kell állnia a bűncselekmények és büntetések törvényességének elvével

Ennélfogva az olasz bíróságok a héa területén elkövetett súlyos csalások miatti büntetőeljárásokban nem kötelesek mellőzni (a Taricco ítélet alapján) az elévülésre vonatkozó nemzeti szabályok alkalmazását, ha ez sérti az említett elvet

A Corte suprema di cassazionénak (semmtőszék, Olaszország) és a Corte d'appello di Milanónak (milánói fellebbviteli bíróság, Olaszország) a héa területén elkövetett súlyos csalások¹ vádjával M. B., illetve M. A. S. ellen folytatott büntetőeljárásokban kell határozatot hoznia, akik elkerülhetnék a büntetést, ha az olasz büntető törvénykönyvnek a büntethetőség elévülésére vonatkozó szabályait kellene alkalmazni. Ezzel szemben ezek az eljárások büntető ítélet meghozatalához vezethetnek, ha az e szabályokban meghatározott elévülési idők alkalmazását a Bíróság által a – bűncselekmények elkövetése után kihirdetett – Taricco ítéletben² kialakított elvek alapján mellőzni kellene. Ebben az ítéletben a Bíróság az EUMSZ 325. cikket értelmezte, amely szerint az Európai Unió és a tagállamok feladata, hogy küzdjenek a csalás és az Unió pénzügyi érdekeit sértő minden egyéb jogellenes tevékenység ellen és hathatós védelmet nyújtsanak ezen érdekeknek.

A Taricco ítéletben a Bíróság többek között megállapította, hogy a héa területén elkövetett bűncselekmények büntethetőségének elévülésére vonatkozó olasz szabályozás sértheti az EUMSZ 325. cikket, amennyiben az említett nemzeti jogi rendelkezések az Unió pénzügyi érdekeit sértő súlyos csalás eseteinek jelentős számában megakadályozzák a hatékony és visszatartó erejű szankciók kiszabását, vagy az érintett tagállam pénzügyi érdekeit sértő csalás eseteire hosszabb elévülési időket írnak elő, mint az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalás eseteire. A Bíróság továbbá megállapította, hogy a nemzeti bíróság feladata, hogy biztosítsa az EUMSZ 325. cikk teljes érvényesülését, szükség esetén mellőzve az elévülési szabályok alkalmazását.

A semmtőszék és a milánói fellebbviteli bíróság azonban úgy vélte, hogy a Taricco ítéletből eredő elvek az olasz alkotmányban rögzített, a bűncselekmények és büntetések törvényessége elvének megsértéséhez vezethetnek. Következésképpen a Corte costituzionaléhoz (alkotmánybíróság, Olaszország) fordultak.

Az alkotmánybíróságnak kétségei vannak afelől, hogy a Taricco ítélet szerinti megoldás összeegyeztethető-e az olasz alkotmányos rend legfőbb elveivel és a személyek elidegeníthetetlen jogainak tiszteletben tartásával. E bíróság szerint az említett megoldás így különösen sértheti a bűncselekmények és büntetések törvényességének elvét, amely többek között megköveteli, hogy a büntetőjogi rendelkezések pontosan meghatározottak legyenek, és ne legyen visszaható hatályuk. Ezért úgy határozott, hogy a Bíróságtól pontosítást kér az EUMSZ 325. cikknek a Taricco ítélet fényében tulajdonítandó értelemmel kapcsolatban.

¹ Mivel az uniós költségvetést többek között a héa-bevételekből finanszírozzák, közvetlen kapcsolat áll fenn a héa területén elkövetett csalások és az Unió pénzügyi érdekei között.

² 2015. szeptember 8-i Ivo Taricco és társai ítélet ([C-105/14](#), lásd a [95/15](#). sz. sajtóközleményt).

A mai napon gyorsított eljárás keretében hozott ítéletében³ a Bíróság megjegyzi, hogy az EUMSZ 325. cikk a tagállamok terhére pontosan meghatározott eredménykötelezettségeket ró, amelyek a megállapított szabályok alkalmazása tekintetében semmiféle feltételt nem szabnak. A hatáskörrel rendelkező nemzeti bíróságok feladata tehát, hogy biztosítsák az EUMSZ 325. cikkből eredő kötelezettségek teljes érvényesülését, többek között a Taricco ítéletben kialakított elveket alkalmazva. A Bíróság továbbá megjegyzi, hogy elsődlegesen a nemzeti jogalkotó feladata, hogy az EUMSZ 325. cikkből eredő kötelezettségek teljesítését lehetővé tevő elévülési szabályokat írjon elő.

Mindazonáltal a Bíróság megállapítja, hogy az alkotmánybíróság szerint az olasz jog értelmében a büntethetőség elévülésének rendszere anyagi jogi jelleget ölt, és ennél fogva a bűncselekmények és büntetések törvényessége elvének hatálya alá tartozik. Ebben az összefüggésben emlékeztet egyrészt az előreláthatóság, a pontosság és a büntetőjogi jogszabály visszaható hatálya tilalmának az Európai Unió Alapjogi Chartájában és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményben rögzített követelményére, **másrészt pedig arra, hogy ez az elv mind az uniós jogrendben, mind pedig a nemzeti jogrendekben jelentőséggel bír. Következésképpen az EUMSZ 325. cikkből eredő, az uniós források hatékony beszedésének biztosítására irányuló kötelezettség nem kerülhet szembe a bűncselekmények és büntetések törvényessége elvével.**

Ezek alapján a Bíróság megállapítja, hogy amennyiben a **nemzeti bíróság** a hía területén elkövetett bűncselekmények miatti büntetőeljárásokban **arra a megállapításra jut, hogy az említett ítéletben kialakított elvek alkalmazására vonatkozó kötelezettség sérti a törvényesség elvét, akkor nem köteles eleget tenni e kötelezettségnek**, még akkor sem, ha e kötelezettségnek való megfelelés lehetővé tenné az uniós joggal összeegyeztethetetlen nemzeti helyzet orvoslását.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

³ A gyorsított eljárást az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23a. cikke és a Bíróság eljárási szabályzata 105. cikkének (1) bekezdése szabályozza.